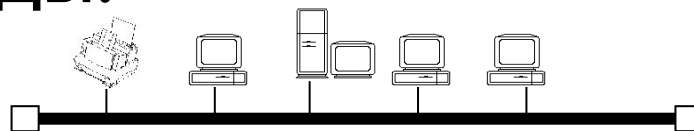

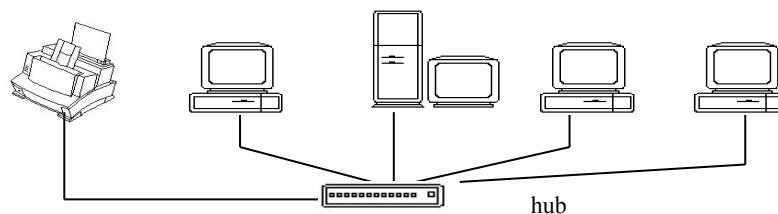
ГИПЕРМӘТІНДІК БЕЛГІЛЕУЛЕРДІҢ ПРИНЦИПТЕРІ

Компьютерлік желілер ТОПОЛОГИЯСЫ

- Компьютерлерді желіге қосу әдісі оның **ТОПОЛОГИЯСЫ** деп аталады.
- Желі топологиясының ең кең тараған түрлері:
- - **шиналық топология** [bus topology], онда кабель ЭЕМ-нен ЭЕМ-ге тізбектей байланыса отырып жүреді. Магистраль ретінде коаксиальды кабельді пайдаланады.

- - **ЖҰЛДЫЗ ТОПОЛОГИЯСЫ** [star topology] әрбір сервер мен жұмыс станциясы арнайы құрылғыға – орталық концентраторға [hub] қосылады.
- Бір жұмыс станциясынан келетін кабельдің үзілген жері қалған жұмыс станцияларына әсер етпейді.
- Егер желіде көп тораптар бар болса, сонымен қатар олардың бір-бірінен арақашықтығы үлкен болған жағдайда, жұлдық тәрізді топологияны пайдалануда кабель кететін шығын үлкен болады. Сондай-ақ, концентраторға кабельдің шектеулі саны ғана қосылуы мүмкін.

- - **сақина топологиясы.** Бұл желіде мәліметтер бір тораптан екіншісіне жабық шеңбер бойынша беріледі.

Серверді пайдалану технологиясы

- Серверді пайдаланудың екі технологиясын ерекшелейді: **файл-сервер** технологиясы мен **клиент-сервер** архитектурасы.
- Бірінші модельде **файлдық сервер** пайдаланылады, онда көптеген программалар мен мәліметтер сақталады. Пайдаланушы талабы бойынша оған қажетті программа мен мәліметтер жіберіледі. Ақпаратты өңдеу жұмыс станциясында орындалады.

- Клиент-сервер архитектурасында мәліметтермен алмасу *Қосымша-клиент (front-end)* және *қосымша-сервер (back-end)* арасында жүзеге асады. Мәліметтерді сақтау және оларды өңдеу күшті серверде жүргізіледі. Жұмыс станциясы тек қана сұраныстың нәтижесін алады. Ақпаратты өңдеу бойынша қосымшаны пайдаланушылар көбінесе осы технологияны пайдаланады.

Құжаттардың құрылымы

- HTML –да тегтік модельдер құжаттың белгілеулері болып табылады. Тегтік модель құжатты тегпен басталып және аяқталатын контейнерлердің жиынтығы сияқты сипаттайды. Яғни HTML құжаты қарапайым ASCII-файлы сияқты көрсетіледі.
- Көбінесе HTML құжаттарының тегтерін түсіну және қолдану оңай, өйткені олар ағылшын тілінің сөздерімен пайдаланылған қысқартуларды және белгіленулерді түсінеді. HTML – тегі қажет емес тегтің атрибуттар тізімінен кейін болатын аттан құралады. Тегтің мәтіні бұрышты жақшалардан тұрады (< және >). Тегтің ең қарапайым оңай варианты – бұрыштық жақшаларға негізделген аты. Мысалға: <HEAD> немесе <i>. Қиын тегтер үшін, функцияның тегтерін видео өзгерту үшін автормен анықталған дәл мағынасы бар болатын атрибуттардың айырмашылығы сипатталады.

- Тегтердің атрибуттары атымен жүреді және бір немесе бірнеше табуляциялардың белгілерімен біріншісі екіншісінен бөлінеді. Тегте атрибуттардың жазылу реті қажет емес. Атрибуттардың мағынасы, егер ондай бар болса, атрибуттардың атынан кейін тұратын теңдік белгісінен кейін тұрады. Егер атрибуттың мағынасы бір сөз немесе сан болса, онда оны қосымша белгілемей – ақ теңдік белгісінен кейін көрсетуге болады.
- Барлық қалған белгілеулерді бір (‘) немесе екі (“) тырнақшалармен аяқтау керек, әсіресе егер олар бірнеше пробелдармен бөлінген сөздерден тұрса. Атрибуттың ұзындығының мағынасы 1024 таңбамен шектелген. Атрибуттардың мағынасын айтуға болмайтын, тегтердің және атрибуттардың аттарында таңбалардың регистрі саналмайды. Мысалы, HREF атрибутының мағынасы ретінде басқа құжаттарда URL- ді енгізу кезінде керекті регистрді қолдану қажет.

- Көбінесе HTML-тегі арасында мәтін және құжаттардың басқа элементтері орналасатын бастапқы және соңғы компоненттерден тұрады.
- Соңғы тегтің аты бастапқы тегтің атымен бірдей, соңғы тегтің алдына қисық сызық (/) таңбасы қолданылады. Мысалы : шрифт тегінің – курсив түрі үшін <i>, оны жабатын қос былай белгіленеді - </i>, ал тақырып тегі үшін <TITLE>, оны жабатын қос былай болады - </TITLE> . Соңғы тегтер ешқашан атрибуттардан тұрмайды. Тегтер мағынасы әмбебап программалау тіліндегі тырнақшалардағы "begin/end" түсінігіне жақын.

- Жазылған тегті қолдану кезінде құжатта ерекше назар аударып отыру керек. Соңынан бастап біріншісіне дейін жазылған тегерді жауып отыру керек. Кейбіреуі автономды элементтер болғандықтан HTML-тегтерінің соңы элементтерден тұрмайды. Мысалы графикалық бейне құжатына қою үшін, бейне тегі `` қолданылады.
- Сондай-ақ автономды тегтерде жолдарды бөлу (`
`), көлденең сызық (`<HR>`) және көрініс мазмұнына әсер етпейтін құжат туралы ақпараттан тұратын тегтер, мысалға: `<META>` және `<BASE>`.
- Кейбір жағдайларда құжаттарда соңғы тегтерді жіберуге болады. Браузердің көпшілігі құжаттағы мәтінді Большинство браузеров реализованы так, что при обработке текста документа начальный тег воспринимается как конечный тег предыдущего. `<P>`.

- Ең көп таралған тег абзац тегі - <P> өйткені оны құжаттарда өте жиі қолданады, кейде оны әр абзацтың басына қояды. Бір абзац біткен кезде, келесі тег <P> браузерге: «Алдындағы абзацты аяқтап келесіні бастау керек» деп сигнал береді. Авторлардың көбі абзацтың соңғы тегін қолданбайды.
- Басқада соңғы тегтер бар, браузерлер жақсы жұмыс істейтін. Мысалы HTML-дың соңғы тегі </HTML>. Дегенмен құжатты құруда шатаспау және қате кетірмес үшін соңғы тектерді мүмкіндігінше қолданып отыру керек.
- Жалпы HTML форматында контейнерлерді құру схемасының жазылу түрі:
- "контейнер" := <"тегтің аты" "атрибулттардың тізімі">
- контейнер мазмұны </" тегтің аты ">